Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Kökstidningen.

Annons- och Hushålls-Tidning.

N:o 28. Lördagen den 10 Juli 1852.

Kyrko-Tidningar.

5 Söndagen efter Trefaldighet predika:

I Domkyrkan:

Ottesången v. Past. Olsson.
Högmessan: Domp. Doct. Thomander.
Aftonsången: Comminister v. Past. Claësson.

I Christinæ Kyrka:

Tyska Högmessan (kl. 9) vicar. Past. Prehn.
Svenska Högmessan (kl. 11) Bat. Pred. v. Past. Kindberg.

I Garnisons-Kyrkan:

Högmessan: Bat. Pred. v. Past. Lundgren.

I Fattighus-kyrkan:

v. Pastor Hallén.

I Hospitals-kyrkan:

v. Past. Mag. Landtbom.

Bok-Annonser.

I morgon Söndagen den 11 Juli utkommer från C. Petersens Lithografiska Inrättning och Boktryckeri

Illustreradt nyaste Söndagsmagasin,
VI årgången N:o 28.
INNEHÅLLANDE:

Jagten i Tyskland, med planch. — Hjortens lefnadssätt, med 12 fig. — Spanien, dess historia och dess folk, forts. o. sl. fr. N:o 27. Wilhelmine Clauss, med porträtt.

Å detta veckoblad, som hvarjo Söndags morgon kl. 7 utgifves i stor qvart om 8 trespaltiga sidor, kan prenumereras så väl å alla rikets Postkontor och Boklådor som hos utgifvaren med 4 R:dr B:co för hela året. Bladet tillsändes prenumeranterna kostnadsfritt.

Götheborg den 10 Juli 1852.

(133.)

Uti **D. F. BONNIERS** Bokhandel:

Andeliga Blomsterfrön,

En Bönbok för Evangeliska Christna,
af WILHELM LÖHE.

Öfversättning från "femte" upplagan, af O. A. Askergren. Pris, i pappband, 40 sk. b:ko.

Blommor vid vägen till Zion,

af C. T. Pris 16 sk. b:ko.

(125.)

Tillkännagifvande.

Domkyrkans Tornur

kommer, i anseende till reparation, att tills vidare icke hållas i gång.

(130.)

Möbel-Magasin.

Undertecknad, hvars Möbelmagasin är i f. d. Ostindiska Magasinshuset, rekommenderar sitt väl sorterade lager af alla sorter Möbler, så väl finare som simplare, till billiga priser. Reqvisitioner från Landsorten emottagas och expedieras med ackuratess och skyndsamhet.

F. O. MALMSJÖ.

(129.)

Undertecknad, Perukmakare, rekommenderar sig hos respektive allmänheten med ett större assortiment färdiga **Hårarbeten,** såsom: **Peruker, Tourer, Lockar, Flätor** och **Benor,** i åtskilliga färger.

F. J. BERG,

Drottninggatan N:o 113.

(128.)

Till Salu.

Dubb. Bayerskt Öl,

som i godhet kan jemföras med härstädes kända tillverkningar, försäljes från undertecknads Bryggerier södra Burgården, från 1 Juli, till följande pris pr kontant:

Pr åhm rgs Rdr 30.
„ 12 helbut. „ 2: 36.
„ 24 halfbut. „ 3. —

Burgårds-öl:

Pr 12 helbut. rgs Rdr 2: 12.
„ 24 halfbut. „ „ 2: 24.

Gingerbeer:

Pr 24 krus rgs Rdr 2: 24.

Engelskt Öl och Dricka, på kärl eller buteljer, efter vanliga priser och vilkor. Kärl, buteljer och krus debiteras om de ej återlemnas efter gångbara priser. Beställningar emottagas uti herr J. C. Bressanders salubod och på Bryggeriet. Götheborg & Burgården i Juni 1852.

SV. A. SVENSSON.

(124)

L. BENECKE försäljer till facila priser: Havanna & Pernambucco Socker, Jamaica Rom & Portviner, Krydder & Färgstoffter, Bly i tackor & rular, Tenn, Zink, Bom-Olja, med flera varor. (132.)

Cyan-Bläck.

Detta skrifbläck som i Stockholm och flera städer i landet redan vunnit stor kredit, såsom utmärkande sig för att vara lättflytande och af djup svärta, samt att icke det ringaste angripa Stålpennor, finnes i kommission till salu, hos *N. J. Gumpert*, till 20 sk. b:ko pr flaska. (122)

Smålands Prest-ost säljes i kommission, af C. B. WEDBERG.

(131.)

M. MALMSJÖ

realiserar, till ytterst billiga priser, sitt återstående lager af Modeartiklar, såsom **Stråhattar,** Fransyska **Blommor, Band. Spetsar, Spets-Mantiller** och **Escharpes, Tyllkoftor, Slöjor. Kragar,** Linne-kammarduks **Näsdukar,** broderade Batist **Näsdukar,** åtskilliga Halttyger, alla sorter hvit och kulörd **Silkestyll,** slätt och broderadt **Bomull'styll,** hvit och kulörd **Crêpe** och **Caze,** m. m.

(123.)

Uthjudes hyra.

För Resande.

I andra våningen af huset N:o 77 & 78 vid Kyrko- och Fredsgatorna, i närheten af Bloms Hotel, uthyres ett möbleradt större och gladt Rum med garderob, hvarjemte äfven uppassning kan erhållas. Mot billig hyra kan detta rum äfven erhållas för hela återstående tiden till den 1 Okt., vid efterfrågan på stället.

(126.)

Nästa N:o utgifves Lördagen den 17 Juli.
Götheborg, C. Petersens Officin 1852.

Under det han med stora steg gick upp och ned i rummet, och så talade, med wärma, med entusiasm, hade jag blifwit helt utom mig af häpnad, och jag frågade mig sjelf: Hwem står här bredwid dig? Är det Coigny? Är det Richelieu? Är det marskalken af Sachsen?

Emedlertid hade den obekante ur sin hänryckning återsjunkit i sin förra nedslagenhet. Han kom till mig och sade med sorgsen blick:

— Jago har hållit ord, och då jag sedermera, mätt af mitt rykte som krigare, började eftersträfta hwad som ensamt är redbart i denna werlden, då jag för fem eller ser är af mitt lif önskade mig guld och rikedomar, bewiljade han mig äfwen detta. Ja, unge man, ja, jag har sett lyckan uppfylla, öfwerträffa min önskningar: stora gods, skogar, slott . . . ännu denna morgon ägde jag allt detta, och tror ni icke mig, icke Jago, så dröj, dröj — han kommer, och ni skall få se med edra egna ögon, att hwad som förwirrar ert och mitt förstånd, tywärr är sanning och werklighet.

Den obekante gick till spisen, såg på klockan och blef mycket förskräckt; men helt tyst började han åter:

— I dag morse wid gryningen kände jag mig så matt och swag, att jag knappt kunde resa mig upp. Jag ringde efter min kammartjenare. Jago kom. Jag wet icke hwad som fattas mig? sade jag till honom. — Å, det är naturligt: stunden kommer, ögonblicket nalkas. — Hwilket ögonblick? frågade jag. — Anar ni det icke? Himlen skänkte er sertio år att lefwa. Ni war trettio år gammal, då jag började tillfredsställa edra önskningar. — Jago! — utropade jag med fasa — talar du allwarsamt? — Ja, herre, i fem års tid har ni för er ära förslösat fem och tjugu år af ert lif. Ni har gifwit mig dem; de äro mina; de komma att läggas till min lifstid. — Huru? detta war då priset för dina tjenster! — Andra hafwa betalt dem ännu bättre, t. e. Fabert, som jag också beskyddade. — Tyst, tyst, det är icke möjligt, det är icke sant! — Håll er beredd; ni har ännu blott en halftimme att lefwa! — Du skämtar med mig, du ljuger. — Nej. Räkna sjelf efter. Fem och trettio år har ni lefwat, fem och tjugu år har ni förlorat; det gör sertio. Så står er räkning; nu skall hwar och en ha sitt. — — Jago wille lemna mig; jag kände mina krafter aftyna, kände lifwet wilja smyga sin kos. Jago, Jago! utropade jag — gif mig ännu några timmar. — Nej — swarade han — det går icke in i räkningen, och jag känner lifwets wärde bättre än ni: ingen skatt förslår, att ersätta två timmars dröjsmål! Efter deßa Jagos ord förmådde jag knappt tala; det swartnade för mina ögon; dödens köld började isa mina ådror. Nå wäl — sade jag med största ansträngning — så tag då åter deßa rikedomar, för hwilka jag uppoffrat allt. Ännu fyra timmar, och jag afstår allt hwad jag äger, mitt guld, mina skatter. — Får gå! swarade Jago — du har warit mig en god husbonde, och jag will göra hwad jag kan för dig: jag samtycker! Jag kände mina krafter återkomma och utropade: Fyra timmar, det är så litet! Jago, Jago! gif mig ännu fyra timmar, och jag afsäger mig hela mitt litterära rykte, alla mina arbeten, som förwärfwat mig så stor aktning i werlden. — Fyra timmar derför — yttrade negern med föraft — det är mycket; men det må ske, jag will icke neka dig din sista önskan. — Det är icke den sista — sade jag och hopknäppte mina händer — Jago, Jago! jag beswär dig, låt mig få lefwa till aftonen, deßa tolf timmar, hela dagen — och mina bragder, mina segrar, min krigsära, allt må wara utplånadt ur menniskors minne, intet spår deraf återstå! Denna dag, Jago, denna enda dag, och jag är nöjd! — Du misbrukar min godhet — swarade han — och jag handlar som en narr; men det må så

wara; jag ger dig tid till solens nedgång; men begär då intet mera. Således denna afton! Jag skall infinna mig. — Och han är borta — fortfor den obekante — och denna dag är den sista af min lefnad!

Derpå öppnade han glasdörren, som gick åt parken, och han utbrast: Ack! jag får ej mera se denna sköna himmel, dessa gröna fält, dessa forlande watten, icke mera inandas den doftande wårluften! Jag wansinnige! Dessa ägodelar, som Gud gifwit åt alla, dessa ägodelar, för hwilka jag warit känslolös, som nu ensamt ha behag för mig, åt dessa hade jag ännu kunnat glädja mig i fem och tjugu år! Och jag har uppoffrat, bortspelt mina dagar för ett ofruktsamt rykte, som icke gjort mig lycklig, som dör med mig. Se — utropade han — och pekade på några bönder, som sjungande gingo öfwer parken till sitt arbete — hwad wille jag icke nu gifwa, för att kunna dela dessas mödor och dessas armod! Men jag har här på jorden intet mer att gifwa, intet mer att hoppas, icke ens armod och elände!

I detta ögonblick föll en solstråle, en stråle af majsolen, på hans bleka, förstörda anlete. Nästan ursinnig fattade han mig i armen och utropade: Se, se bara, huru skön är icke solen! Och jag måste lemna allt! O att jag kunde glädjas med er! O att det för mig icke funnes någon morgon!

Han rusade ned i parken och förswann i en allé, utan att jag förmådde hålla honom.

Jag bekänner det, jag hade ej kraft dertill; jag föll i soffan, slagen, förkrossad af hwad jag hört och sett. Ändtligen reste jag mig upp, och gick omkring, för att öfwertyga mig, att jag war waken och icke drömde. I detta ögonblick öppnades dörren: en betjent steg in och sade: Nu kommer hertigen.

En man af ungefär fertio år och med ett icke hwardagligt anlete inträdde, räckte mig handen, och bad mig om ursäkt, för det han låtit mig wänta så länge.

— Jag har icke warit hemma — sade han. — Jag har warit i staden, för att rådfråga en läkare, i afseende på grefwe C:s min yngre brors helsotillstånd.

Skulle wäl hans lif stå i fara? — frågade jag hastigt.

— Nej, min herre, gudskelof — swarade hertigen. Men i sin ungdom har han umgåtts med en hop äregiriga planer, som eralterat hans inbillning, och en nyligen öfwerstånden, swår sjukdom, som bragte honom nära döden, har i hans hufwud lemnat efter sig en fix idé: han tror nemligen, att han blott har en dag att lefwa.

Allt war nu förklaradt.

— Nu komma wi till er, min unge wän — fortfor hertigen. — Wi skola för er söka göra hwad wi kunna. Wid slutet af denna månad resa wi till Versailles. Jag skall der presentera er.

— Jag erkänner er stora godhet, nådige herre, och kommer för att tacka er derföre; men . . .

— Huru? Skulle ni wäl ha slagit resan ur hågen?

— Ja, nådige herre.

— Men betänk då, att ni genom min bemedling kan göra er lycka, att ni med någon ihärdighet, något tålamod . . . Ni kunde om en tio år . . .

— Tio förlorade år! utropade jag.

— Nå wäl — swarade han förundrad — är det förmycket begärt för fortkomst, lycka, ära? Wi resa till Versailles, min unge wän!

— Nej nådige herre, jag reser tillbaka till Bretagne, och ber er mottaga min och mina anhöriges warmaste tacksägelse.

— Det är en dårskap — sade hertigen. — Men jag, som mindes hwad jag hört, jag tänkte: det är det förnuftigaste.

Morgonen derefter war jag på hemwägen. Med hwilken hänryckning återsåg jag icke mitt wackra slott Roche-Bernard, de gamla träden i min park, Bretagnes sköna sol! Jag hade återfunnit mina underhafwande, mina systrar, min mor och lyckan, som icke öfwergifwit mig sedan; ty åtta dagar derefter räckte mig Henriette wid altaret sin hand.

Slut.

En Bal i Constantinopel.

Sir Robert Gordon hade yttrat sin önskan, att, till firande af freden mellan Porten och Ryßland, få gifwa en bal ombord på Blonde: men så när hade han mäst afstå från hela planen; ty i början wägrade damerna i Pera att framställa sig till ett skådespel för osmanlis, och deße åter wille ogerna begwäma sig till en eftergift för sultans reform-idéer; men ändtligen, sedan nyfikenhet å den ena sidan och hans höghets wilja å den andra undanröjt alla hinder, gick balen för sig.

Fregatten war prydd med alla sina flaggor, på det smakfullaste eklärerad, och däcket öfwerdraget med ett tält. Ryska flaggan syntes öfwerallt bredwid Mahomeds banér, och ordet fred i glimrande transparenter. På akterdäck war en präktig diwan, i hwilken paschar och sändebud, kaschmirer och ordensband togo sina platser.

Damerna, som beto sig i läpparne och slogo ned ögonen, woro placerade midtemot de förskräckliga herrarne, hwilka wisst trodde, att de ännu befunno sig i sina harem; ty de blygdes ej, att röka sina pipor, draga af sig tofflorna och lägga upp bara fötterna i soffan. Man började till och med frukta, att de sköna frankinnorna skulle blifwa anmodade, att med deras hwita händer stryka herrarnes nyrakade hufwuden; men från denna sin wanliga njutning hade Turkarne afstått för aftonen. På den ena sidan dracks kaffe och på den andra té. Dansen tog sin början. Osmanlis lemnade soffan, och somliga lade ifrån sig piporna, för att ej förlora något af det nya skådespel, som en europeisk wals erbjöd. Den gamle Capidschi Baschis beundran stegrades till förtjusning. Capidan Pascha, som affekterade mera allwar, satte sig ned att spela ecarté, och tappade, med en gammal spelares kontenans. Mahmuds grymma hämdredskap, den blodtörstige och puckelryggige seraskieren Khosrew, den wi förut ej sett, war alldeles utom sig af glädje. Han gaf sig i språk med alla, och knep sina landsmän wänskapsfullt i öronen; deße upptogo hans smekningar, liksom de blifwit widrörde af en tam tiger. Äfwen sultans båda favoriter, Selictar Pascha och sekreteraren Mustapha Effendi, woro med på balen, ett par rätt wackra karlar af ungefär trettio års ålder. Den sednare, till födseln Anatolier, hade warit uppasare på kaffehuset i Ghiok, då sultan fått se honom; hans smidighet och klokhet hade fulländat den lycka, för hwilken han hade att tacka sin sköna figur. En betydande person ombord war äfwen Halil Pascha, ett lika märkwärdigt exempel på den lycka, man kan göra i Turkiet. Född i Circassien, hade han i Constantinopel blifwit köpt af Khosrew Pascha, hwilken förut sjelf der warit utbjuden till salu. Khosrew, som war barnlös, hade adopterat den unge Halil och förhjelpt honom i armén från det ena höga befälet till det andra. Han stod nu på resande fot, som envoyé extraordinaire till Petersburg; wid sin återkomst skulle han förmälas med en dotter af sultan. — Utom deßa paschar med deras swit, woro här äfwen flere bimbaschis, hans höghets adjutanter, utan turbaner och utan skägg, klädda i husar-uniformer, helt betäckta med guld.

Aftonen war herrlig, och deßa förfärliga slaf-

ägares begärliga blickar tycktes icke till den grad skrämma wåra damer, som deßa sjelfwa wäntat. Man anmälte, att soupern war serverad. Hwar och en af de förnäma osmanlis gaf en dam sin arm och förde henne till mellandäcket, der borden stodo, dignande under allt hwad lyren kan uppbjuda. Anblicken war ny och interessant. Osmanlis hade för denna gången åsidosatt sin gravitet och sin gamla wana, att äta med fingrarne.

Soupern kunde icke wara muntrare och gladare. En mängd paßande toaster proponerades; men till slut tog konversationen en sådan wändning, att det war rått wäl, att wåra damer ej förstodo turkiska. Flera bland deßa wattendrickare hade swårt att kufwa den werkan, som ombytet af dryck hos dem åstadkommit.

Jag fann mig nödsakad, att för Nourrey Bey, Capidan Paschas khasnadar, förklara den ofantliga skillnaden mellan en danserska och en dam, som dansar. Den ärlige Nourrey, som syntes icke rätt kunna fatta denna skillnad, war för öfrigt ej den enda, som gaf en skymflig betydelse åt walsen. Mer än en allwarsam effendi tyckte, att han kunde wåga sig på ett fruntimmer, som han sett offentligen i armarne på en karl. Genom wår bemedling kom det likwäl icke till något obehagligt uppträde, och de turkiska herrarne gingo in på, att med damerna taga en polonaise på maten. De lemnade derefter sällskapet, sedan de inom några timmar gjort tre jetteſteg på civilisationens bana, nemligen, dansat med fruntimmer, offentligen druckit win och tappat sina pengar på ecarté.

Bland alla de förnäma muselmän, som denna afton befunno sig på Blonde, blef endaſt Reis Effendi sig lik; trogen sin religionslära smakade han inga starka drycker, utan ursäktade sig med sin klena helsa. Ordet fred ansåg han som ett narrwerk, och ryska och turkiska flaggornas förening som en skymf.

Detta de förnäma Turkarnes uppförande gjorde emedlertid ett elakt intryck i Constantinopel. De hade wisat sig mera benägna, att härma de christnas fel, än deras dygder; man tyckte, att de börjat med härmningen der de bort sluta; oppositionspartiet begagnade denna bal som ett bewis emot en reform, hwars hufwuddrag tycktes utgöra föraft för profetens wisaſte lagar, och de fleſta Turkar, hwilka ännu anse koran som en inspirerad lag, woro böjda för att tro, det sultan och hans ministrar innan kort skulle blifwa fullkomligt otrogna.

Hwarjehanda.

Nordmanna-höfdingen Robert war en ganska belefwad och praktälskande man. Då han som pilgrim drog till det heliga landet, och kom till Constantinopel, lät kejſaren, som med förundran hört berättelserna om denne nordiſke barbars märkeliga idroter och lysande frikostighet, bjuda honom till sitt bord. Robert begaf sig dit, klädd i sin wackraſte drägt samt åtföljd af wäpnare och swenner. Men gästfrihetens lagar till trots, bemötte den urartade Greken sitt främmande ganska oartigt, ja, lät icke ens sätta fram stolar åt dem. Utan att låta märka sig, aftogo Robert och alla hans följeſlagare sina dyrbara mantlar, på hwilka de satte sig. Då Robert omsider ledsnade wid, att af det ohöfliga hofwet blifwa begapad som ett underligt djur, steg han upp, lät sin mantel ligga, och befallte alla sina följeſlagare att göra detsamma, hwarpå de gingo sina färde. Men knappt war Robert utom dörren, förrän kejſaren skickade efter honom en hofman, som gjorde honom uppmärksam på de qwarlemnade mantlarne. "Gack och säg kejſaren" — swarade honom Robert — "att nordmanna-riddare aldrig pläga medtaga sina stolar."